

අමා ගැලු

ඩී.එම්.ආරුහුනු මය තුළාය. රා.ව 2010 ක වූ ඔක්තෝම්බර් 22 වන දින

පෙශිය ඇදු යාම් පෙන් යාදායේ තේරිජා සෑ යට්ටිය මානසි
ච්. බම්බු. ඩී. කළුනාසු එකත්ත මිහා විජ්.

නො-නෘත්‍ය ආගමික ඇත්තා සමා සමුද්‍රිත්‍ය !!!

මහ සංස්කරණය සහ කධින තාක්‍ය

Welcome to LAKRUHUNU BUDDHIST Sri lanka Official Site

ඩී. ඉ. ව. 2554 වර් මස කළාපය, රා. ව. 2010 ක වූ ඔක්තෝම්බර් 22 වන දින

වැමිගම ශ්‍රී ශ්‍රී ගාහන ගාහන්ති සේවා සංස්කදයේ නිර්මාන ගරු යාවපීව සහාපති

ච්. බම්බු. ඩී. කළුනාසු එකත්ත මහනා විජ්.

නො-නෘත්‍ය ආගමික ඇත්තා සමා සමුද්‍රිත්‍ය !!!

මහ සංස්කරණය සහ කධින තාක්‍ය

ධර්මකාමී පින්වහුති,

අද වජ් පුරපසලාස්වක පොනේ දිනයයි. බුද්ධාණන් වහන්සේ තවිනිසා දෙව්වෙලාව වස්තුන්මාසය ගතකාට මිහිතලයේ දූජිව සංකස්ස පුරයට වැඩිම කිරීම, වස්තුන්මාසය ගතකාල හිජ්‍යාන්වහන්සේලා පෙරවස් මහාපච්චාරණය සිදු කිරීම, ආදි ගාසනික වූ වැදගත් කරුණු සිහිපත් කෙරෙන දිනයයි.

අදින් ආරම්භවන දින 30 බොද්ධ ජනතාවට විශේෂ වූ දින 30 කි. රාජෝත්තාව වන්නේ වස්තුන්මාසය ගතකාල හිජ්‍යාන්වහන්සේලාට කධින වේර පුද්‍යාකිරීමේ භාෂ්‍ය උදාවීමයි. මෙම වාර්තාය ගිහි පැවෙදි දෙපස්‍යම සම්බන්ධවී සිදුකරන බලවත් මහා පිංකමකි. එමෙන්ම විනය කරුමයකි. එබඳවෙන් සංස්කය වහන්සේ පිළිබඳ සම්පූර්ණයෙන් අපහසු වුවද තරමක සරල අබබේදයක් ඇති

කිරීම මෙම ධර්ම පත්‍රිකාවෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ මෙම මාසය තැංකී එම අවබෝධය නියුතු කරගැනීම ඉමහත් ධර්ම ලාභයක් වනු ඇතැයි විශ්වාසයෙනි.

ඩූඛ - දමම - සංස යන රත්නත්තය ව්‍යුද්‍යනා කිරීමට අප කියලු දෙනාම භාවිතා කරන “ඉතිපිසො ..... ” යනාදී ගාලා පාඨ තුන විසිහතරක් ගුණයන්ගෙන් තුනුරුවන් හඳුන්වයි. එහි ගාසනාරක්ෂක පිරිස් භතරෙන් විශේෂ ප්‍රධාන පිරිසවහා ආයේ ගුවක සංසරත්තය හැඳින්වීමට අප දැනුමේ තරමට ද දැක ඇති වෙනත් පෙළ පාලියක් මාතෘකා කිරීමට වඩා “සුපරිපනෙනා භගවතො ..... ” යනාදී නව මහා ගුණ අඩංගු එම ගාලාව උච්ච ලෙස සිතා පිහිට කර ගතිමි.

සංස යන වචනය සමුහවාවේ ගබඳයකි ඕනෑම ජන්තු සමුහයක් හැඳින්වීමට යොද ගත හැකිය. දේව සමුහය- දේව සංස, මත්‍යාෂ සමුහය-මත්‍ය සංස, බුහ්ම සමුහය- බුහ්ම සංස, වශයෙන් ද ගතා නාමයෙන් දේව ගතා, බුහ්ම ගතා, මත්‍යාෂ ගතා, වශයෙන් ද ගත හැකිය. එය එසේ වුවද ගාසනික වූ මෙම සංස වචනය බුඩ ගුවක පිරිසම කියවේ. රට හේතුව වන්නේ මනා ලෙස කෙලෙස් නැසු යන අවශ්‍යතාවයි. එවිට ඉහත කි සමුහ අවශ්‍යතාවයි ම නොව සංස නාමය ඒ ඒ මාග්‍රී ගුණයෙන් රාජාදු ක්ලේෂයන් නැවත තුපදිනා පරදි නැසීම් සංසිද්ධිවීම් වශයෙන් ප්‍රහිත කරන ලද සහ කරමින් පවතින බැවින් රහතන් වහන්සේ ප්‍රධාන කොට ඇති මාරුග එමලාභී සමුහය “සංස” යනුවෙන් හඳුන්වයි.

“යදිදීම වත්තාර පුරිස යුගානි අවධිපුරිස පුගැලු එස භගවතො සාවකසංසො...” යනුවෙන් මාතෘකා පාඨයේ දැක්වෙනුයේ ඒ අදහසයි. ඉහතකී පරදි සේවාන් ආදි මාග්‍රීස්ප් එමලස්ප් වශයෙන් යුගල 4කි අවදෙනෙකි. ගිහි පැවිදි - දේව - බුහ්ම හෝ කවුරඟ වුවද සේවාන් ආදි මාරුගයට පත්වී අනතුරුව ලබන වත්තක්ෂණයේම අකාලිකව සේවාන් ආදි එමලයන්ට පත්වන නිසා එසේ බෙදා ලදහ.

එසේම මේ ආර්ය පුද්ගලයන් අවදෙනා “සේබ්” “අසේබ්” වශයෙන් දෙකට බෙදීමක් ද වේ. එසේ වන්නේ සේවාන් මාග්‍රීයන් පටන් අර්හත් මාග්‍රීගත පුද්ගලයා දක්වා වූ හත් දෙනා ත්‍රිත්වයෙන් නැවත බැඳීම් “සේබ්” යයි ද, රහතන් වහන්සේ හික්මී අවසන් වූ නිසා කතකිවිව භාවයට (කළ යුතු සියල්ල අවසන් නිසා) පත්වූ නිසා “අසේබ්” යනුවෙනි.

ඉහත කි පරදි තුන්ලොව පුරා විහිදී වාසය කරන ආයේ පුද්ගල සමුහය සංස නම් වේ. රත්න සූත්‍රයේ ද සඳහන් පරදි “යෙ පුගැලු අවධි සතා පසන්පා, වත්තාර එතානි යුගානි හොඳනි..” එකසිය අවදෙනෙකුට වශයෙන් නැවත බෙදේ. එසේ වන්නේ සේවාන් එමලයට පත් වශීතුනට අයන් වූ තිදෙනා සතර ප්‍රතිපදාවට අනුව දොලුස් දෙනෙකි. කාම, රුප, අර්ථ හටතුයෙහි වෙසෙන සකසදාගාමී එමලයට පත් තිදෙනා ද ඉහත කි සතර ප්‍රතිපදාවන් ගැනගන් කළ දොලුස් දෙනෙකි එවිට විසිහතර දෙනෙකි. පංච ඉද්ධාවාසයන්හි අනාගාමී - එමලාභී 24 දෙනෙකි. එවිට 48 කි. සුකඩ්චිවිපස්සක්, සම්පූර්ණයෙන්

රහතන් වහන්සේලා දෙදෙනෙකි. සාමාන්‍යයෙන් සෝච්චන් ආදී මාර්ගසේල් වශයෙන් සතර දෙනක් ද සමඟ 54 දෙනෙකි. එම පනස්හතර දෙනා ග්‍රැඩූරු-ප්‍රජාධාරු වශයෙන් දෙගුණ වී එකසිය අවදෙනෙකි.

ඉතා දීර්ඝ කාලයක් නිවන් අරමුණු කරගත් යම් පුද්ගලයෙකුගේ යහපත් වරිතයේ ආනිංසයෙන් ඒ පුද්ගලයාගේ සිතෙහි සම්මා දිටියා ආදී වශයෙන් අංග අවෙන් යුතු විත්තය එකවර පළමුවට පහළ වීම සෝච්චන් මාගියට පැමිණීම හෙවත් දුරුණ සම්පන්න වීමයි. ඒ ලොවිතුරා මග සිතා පහළ වන්නේ එතෙක් සසර ඒ සත්වයා හැකිරීමට පිට පැනීමට ඉඩ නොදී බැඳ තිබූණු රහුණ් පට හෙවත් සංයෝජන දැකයේ (1) සකකාය දිටියා (2) විවිතිවිජ් (3) සිලබ්බන පරාමාස යන හා බ්‍රහ්මානුය නැවත ඒ සත්තානයේ කිසි විටෙක තුපදින ලෙසට සුන්හද්දනින වීම සෝච්චන් වීමයි.

අනතුරුව පහළවන මාගි විත්තය දෙවෙනි වර පහළ වනුයේ (4) කාමරාග (5) පරිජ නම් වූ හා බ්‍රහ්මානු සංයෝජන දැක තුන් කරමින් සකකායාම් බවට පත්වේ.

ඉන් අනතුරුව තුන්වෙනි වරට එම අර්ථට මගකින පහළ වීමෙන් අනාගාමී ගණයට වැටෙ. එසේවන්නේ සකකායාම් මගින් තුන් වූ හා බ්‍රහ්මානු දැක සම්පූර්ණයෙන් සුන් කරවමින් ය.

අර්හත් මාගිය නම්වූ ආයසී අෂ්ධාංගික මාගියෙන් යුතු වූ සිතා සතරවෙනි වරට පහළ වනුයේ (16) රසපරාග (7) අරසප රාග (8) මාන (9) උඩවිව (10) අවිප්පා යන වීම සත්වයා රසප අරසප ලෝකයන් හි හසුරුවන සංයෝජන පංචකය සම්පූර්ණයෙන් සින්නක්කරව ප්‍රහින කරමින් ය.

මෙසේ අවසේලා හේද සතරකින්, නම් සතරකින් ව්‍යවහාර කළ ද හතර වරම භාවිතා වන්නේ එකම ආයසී අෂ්ධාංගික මාගියම බව සිතෙහි තබා ගත යුතුයි.

ඉහත දැක්වූයේ ත්‍රිවිධ ලෝකයේම වාසය කරන සියලු ආයසී පුද්ගලයෙන් පිළිබඳ ඉතා ගැමුරු වූ විස්තරය . සරල ලෙසින් ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන ලද ශ්‍රී සද්ධිර්ම දේශනාව ලෝක සත්වයාට දේශනා කළේ “අපපමාද” නම් වූ පදනෘත අධිංග තොටය. එම ධම්ය අදහන පිළිපදින සියලු දෙනා “බෝද්ධ” යන නාමයෙන් හැඳුන්වනවා සේ ත්‍රිවිධ ලෝකයේ වෙශෙන සියලු ආයසී පුද්ගල සම්භාය (ගිහි පැවේදි ස්ත්‍රී පුරුෂ දිව්‍ය බුජ්ම) ලෝකෝන්තර මාගිස්ප එලස්ප පුද්ගලයෙන් සැමදෙනා “සංස්” නාමයෙන් හැඳුන්වෙනි. මෙහි දැක්වූ විස්තරය සවිස්තරව දැක්වීමට මෙහි අවකාශ නැත. එබඳවින් ධම්ය අසා කියවා දැන ඉගෙන ගත යුතුය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ධරමාන සමයෙහි මුළු දැඩිවී තැවයේ අනික් ජනපද නගර ග්‍රාමහාර සැවැන් නුවර පමණක් ගිහි මනුෂ්‍යයෙන් අතර සෝච්චා පහක් පමණ ආයසී පුද්ගලයින් විසු බව දැක්වේ. ඉන් අභ්‍යාමේක් සෝච්චන් වූ ඇත්තන්

ය. අභ්‍යාවතෙක් සකසලාගාමී වූ අභ්‍යාවතෙක් අනාගාමිවූ අභ්‍යාවත් ය. එසේ වූ හික්ෂු හික්ෂුනි ගිහි දේව බුහ්මයෝ ද මඟින් බිඳුනු රන් කදක් වෙනසක් අභ්‍යාවත් නොවී පැහෙන්නා සේ කාම රැප, අර්ථ තුන්ලෝකයේ විසිර වෙසෙන අප්‍රමාණ වූ ආයුසි පුද්ගල උතුමන් ආයුසි ශිල සහ දැඩිනයෙන් සමාන වූ බැවින් සංස නාමයෙන් සලකති. ඒ සියලු දෙනාම බුද්ධිප්‍රාණන් වහන්සේගේ ආයුසි ග්‍රාවක සංසරන්නය බැවින් සෙසු ලෝකයාගේ ගොරව බහුමාන ලබාමට ඉකිලීමට සුදුසුය.

මාතෘකාවගයෙන් පාදක කරගත් කාටත් පුරුදු ගාරාවේ “එස හගවතේ සාචක සංසා... ” යනාදි වශයෙන් විශේෂයෙන් ප්‍රධාන වශයෙන් ආයුසි ග්‍රාවක සංසරයුත් මුගලන් මහා කස්සප ආනන්ද, නඩු රාජුලාදී අපරිමිත හික්ෂුන් වහන්සේලාම දැක්වේ .

ඒ හික්ෂු සංසා වහන්සේගේ පරපුර අසම්හිතන්නය නොකැඩී පවති. ආයුසි පෘථිග්පන වශයෙන් කාටස් දෙකකි. යමක් සංසාවහන්සේලා සහ කිරීමට “හික්බූ සංසාස්ස දේම” යනුවෙන් ප්‍රකාශ කරන විට ඒ දෙකොටසම පොදුවේ ගැනෙති. පරමාර්ථ සංසා වහන්සේ සම්මුති සංසා වහන්සේ යනුවෙන් ද හඳුන්වති. හික්ෂුන් වහන්සේලා සම්භායක් හඳුන්වීමට භාවිතා කරන සම්භාය නාමය එක හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් සඳහාද ලෝකයා භාවිතා කරති. “සංසා වහන්සේ නමක් වඩිති ” යනුවෙති. මෙතෙක් ඒ සරල විස්තරය ඉදිරිපත් කළේ සංසරන්නය පිළිබඳ යම් පමණක අවබෝධකට මග පාද ගැනීමටයි.

තථාගතයන් වහන්සේගේ ආයුසි ග්‍රාවක සංසා වහන්සේලාගේ වර්ත ලක්ෂණ ප්‍රධාන වශයෙන් හතරකි . එනම්.

01. “සුපරිපන්න” මේ ලක්ෂණයෙහි ගැබීවේ අභ්‍යාවත් ආයුසි මාත් නම් වූ ශිල - සමාධි- ප්‍රඟා සංඛ්‍යාත ත්‍රිවිධ ගාසනප්‍රතිපදාවෙහි නිසිසේ යෙදීමය. එනම් ත්‍රිවිධ ගාසන ප්‍රතිපදාවයි. එහි හොඳහා ගැමන් කිරීමයි.

02. “උප්‍රපරිපන්න” ඉහත කි ප්‍රතිපදවේ යෙදීමේදී අභ්‍යාවත් අවංක ස්වභාවයයි. ඇද පලුද නැති කමයි. ලෝකයාට පෙන්නීමට පුදුරුණයට නොවේ. හැඩැවටම පුරන බැවින් කුහන- ලපන- මායා- සායේයාදී කුහක අදහසක් නැතිව සුද නුද අදහසින් ප්‍රතිපත්තියේ යෙදීමෙන් ආයුසි සඩිසා වහන්සේගේ එම ප්‍රතිපත්තිය ව්‍යුහමධ්‍යන්වුයටන් වඩා කාන්තය, ගාන්තය , නිර්මලය.

03.“ ක්‍රායපරිපන්න” මෙයින් ඉහතකි ප්‍රතිපත්තියේ එලය කියවේ. කරන්නන් වාලේ දුන්වන්නන් වාලේ පුරන පිළිවෙනක් නොවන නිසා ඉලක්කයක් නැති පුහුකාරයක් ද නොවන නිසා අති හායානක සසරන් එනෙරවීමට අභ්‍යාවත් විසින් පිළිවෙත බැවින් නිවන ලැබෙන්නේමය. හැම ගොදුද්ධලෝකයාටද ආදරු නායකත්වය නිසා මේ ලක්ෂණයෙන් යුතුය.

04. “සාම්වි පටිපන්න” ඉහත කි සමඟක් පහැදිලි නොවරදීන පිළිවෙතෙහි යෙදෙන නිසා සේස්සේ ඒ උතුමන් දැක තුනයේන් නැගේ. සම්භාවනා ආදි සාම්වි කරම පවත්වනි.

ඉහත කි ගුණ සතර හෙළිවන අවස්ථාවකි. අනේපැවැත් මහා සිවුගේ දියනි වූල සුහඳාව තම මාමණ්ධිය (කාල සිවුතුමා) නිගණ්ධියන්ට කැඳවා දැන් දුන් වේලේ රහතන් වහන්සේ පිළිබඳ නොද අවබෝධයක් ලේලියට තිබූ බවින් තම ලේලියගෙන් මාමණ්ධිය ඉගෙනගත් පාඨම.

මාත්‍යකාවට අනුව තව ලක්ෂණ පහක් ආයස් මහා සංසරන්නය සතුව ඇත. එනම්,

(01) ආහුනෙනය. මහා සංසරන්නය ගුණ සාරායකි. ලොව කිසිදු ආගම් නායකයෙකුගේ ග්‍රාවක පිරිසක ලග නැති අනන්ත ලක්ෂණවලින් යුතු නිසා ලේකයාගෙන් වේවර පිණ්ධි පාතාදී ප්‍රත්‍ය ලැබීමට පිළිගැනීමට සුදුසාය.

02. “පාහුණෝයන” සවිඳුයන් වහන්සේ නමක් පහළ වූ පසු එම කාලයේ පමණක් එම සසුන පවතිනතාක් පමණක් ලේකයේ පහළ වන මේ ආයස් මහා සංසයා වහන්සේ වෙනත් කාල වල දී දක්නට නොලැබේ. රීට වැඩි පූජ්‍ය අමුත්තන් පිරිසක් තවත් නැති නිසා ගුනිහිත මිත්‍රාදී අමුත්තන්ට දෙන ආගන්තුක බිතා වුවද දීමට සුදුසා නිසා “පාහුණෝයන” වෙති.

03. “දක්ඩිණෝයන” සුර නර සැප ලැබීමට කම්පල අදහා දෙන දැන් දීමට පිළිගැනීමට ආයස් සංසයා වහන්සේ හැර වෙන සුදුසා පිරිසක් වෙන ඇති.

04. “අක්ද්‍යේපලීකරණීයෝ” දොහොත් මුදුන් තබා වැඳිය යුතු අය දෙවි මිනිස් ඒ ඒ ආදි පුද්ගලයන් ව ඇති. ඒ අතර සකළ ලේකයාගේ අතිචාදනයට ඉතා යෝග්‍ය වන්නේ ආසිය සංසයා වහන්සේම ය.

05. “පුකුකුකුකෙබනතනංඅනුතතරං” ලේකයාගේ අනුත්තර පිං කුමුරයි. පුණ්‍ය බිජ වැඩිරීමට සුදුසාම ස්ථානය නොවරදීන ස්ථානය අයස් සංසයා වහන්සේමය “බෙනතු පමා අරහත්නො”

ඉහතින් මෙතෙක් සාරංඡ වශයෙන් දැක්වූයේ ආයස් සංසයා වහන්සේලාගේ ලක්ෂණය සි. එහෙන් වනීමාන සම්මුති හිකුත් සංසයා වහන්සේ පිළිබඳව ද සුලු හෝ සටහනක් මෙහි නොනිබීම මාත්‍යකාවේ අදහස පරමාර්ථය ප්‍රකට නොවේ.

දැනට වැඩසිටින පෘථිග්ධන ගිලුවන්න සම්මුති හිකුත් සංසයා වහන්සේලා ද ඉහත කි දක්ඩිණෝයනාදී ගුණ විශේෂයන්ට යෝග්‍යමය. රීට හේතුව වන්නේ මුදු දී සඳහන් ආයස් සංසයා වහන්සේ බවට පත්වන්නේ ද එම ගමන් කරන පිළිවෙන් පුරණ උතුමන් නිසාම ය. ගිහි ජනතාවගේ පින් කෙන ය. රීට වැඩි කෙහෙක් ලේකයේ දැනට ද නැති අභ්‍යන්තරී විට වෙන වෙනම ගත් කළ සුළු වශයෙන් වැරදි

අභේ එය පෙන්තුණ්න නාවයේ ලක්ෂණයකි. එවඟී ඇත්තේ බුද්ධී වහන්සේ පිටමාන කළ ද සිටියහ. ඉහත කි ආයි ගුණ විශේෂයන්ට පත්වීමට පිළිපන් නිසා උත්චන්සේලා ද “සොනා පත්ති එල සවපිකිරියාය පටිපතෙනා” කාගේන් පරමාර්ථය - ප්‍රතිපත්තිය එකමය එබැවින් සම්මුති සංක්‍යා වහන්සේ ප්‍රවාන නියම ග්‍රාවක ගොයට වැවෙනි.

අදින් ආරම්භන්තේ කයින මාසය යි. ඒ පිංකම හරයට කරගත්ත නම් ගිහි ජනතාව විසින් ඉහක කි පරදි සංක්‍යා වහන්සේගේ ගුණ දැන ඒ සඳහා මෙම ධම් පත්තිකාව යම් තරමකට හේතුපාදක කරගනු ඇතැයි සිතම්. වස්තූත් මාසයේ දි ගිහි පැවිදි දෙපාර්ශ්වයටම හොඳ පසු බිමක් සකස් කරගත් නිසා කයින පිංකම දෙපාර්ශ්වයටම උපන් මහන් වූ පුණුස ලාභයකි. ගිහි ජනතාව ඒ බව හොඳින් වටහා ගත යුතුය. පුහුදින් ලෝකය නිසා හිසුන් වහන්සේලාගෙන් ද පොද්ගලිකව ඇතැම් වැරදි නොකෙරෙනවා නොවෙයි. ඒ සඳහා උත් වහන්සේලාට ධම්විනයක් පවතිනව. ඒ අනුව ඒ ඇත්තන් කටයුතු කරනු ඇත. ගිහියන්වන අපටද ධම් විනයක් ඇත. තම තමන් විසින් තේරැම්ගෙන තම තැනා පමණින් කටයුතු කිරීමයි.

ගවෙල ඇතිවීම මිනිස් කමේ ලක්ෂණය කි. ඒ සඳහා පිළියම් ධම්යට විනයට අනුව ගිහි පැවිදි දෙපාර්ශ්වයටම ඇත ගිහියන් ඒ සඳහා නැතා නුවනා භාවිතා කිරීමෙන් විසඳා ගත යුතුය. එසේ නැතහෙත් මහා නරකයන් හි දිකී කාලයක් දුක් විදිමටත් සමහරවේට එහි විපාකය මෙගෙවුවදීමද එහි අනිෂ්ට් විපාක දරු මූණුකුරන්ට ද විදිමට සිදුවන බව කොසොල්රපත්තුමාට බුද්ධිමියන් වඳාරා ඇත. රට හේතුව වශයෙන් ඉහත කි සංකරන්නයේ අපිරමින ගුණ හේතුවම බව දැනගත යුතුය. එසේම නිසි පරදි කටයුතු කිරීමෙන් අප්‍රමාණ කුසල් සිදුවේ. එබැවින් මෙම කයින විවර පුජා මාසය තුළදී එම පිංකම් මහන්ත්ල වීමට පසුඩී ධර්මයට හා විනයට අනුව තම තමන් විසින් සකසා ගත යුත්තක් බව තේරැම් ගෙන කටයුතු කිරීමට අදිවන් කරගතිමු.